คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๒/๒๕๖๙ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ ผู้ร้อง
- ผู้ถูกร้อง

รธน. มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง
พ.ร.บ. การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๐ เฉพาะในส่วนการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี

พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๒๐ บัญญัติให้ผู้ใดลงสมัครรับเลือกตั้งโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้นั้นมีกำหนดยี่สิบปี เพื่อเป็นหลักประกันว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวต้องเป็นบุคคลที่ปราศจากมลทินมัวหมอง มีคุณสมบัติและความประพฤติเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน ปฏิบัติตามกฎหมายและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่มุ่งป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่เข้มงวดเด็ดขาด มิให้บุคคลที่ปราศจากคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล เข้ามามีอำนาจในการปกครองบ้านเมือง ผู้ใดลงสมัครโดยฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าไม่มีความซื่อสัตย์สุจริตตั้งแต่การลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมาตรฐานความซื่อสัตย์สุจริตเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และการบัญญัติให้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของผู้กระทำความผิดมีกำหนดยี่สิบปีเป็นมาตรการเพื่อป้องกันไม่ให้บุคคลที่ลงสมัครรับเลือกตั้งโดยไม่สุจริตหรือมีมลทินอาศัยกระบวนการเลือกตั้งเข้ามาบริหารท้องถิ่นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ โดยไม่จำต้องให้ศาลใช้ดุลพินิจกำหนดสภาพบังคับขั้นต่ำหรือขั้นสูงตามพฤติการณ์แห่งความร้ายแรงของการกระทำความผิดเป็นรายกรณีอีก เป็นไปตามหลักความได้สัดส่วน ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

ย่อโดย นายธวัชชัย จันที
นักวิชาการคดีรัฐธรรมนูญปฏิบัติการ

นายปฐมพงษ์ คำเขียว
ผู้อำนวยการสำนักคดี ๒

นางสาวปิยดา บุญเรืองขาว
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านคดี

นายอดิเทพ อุยยะพัฒน์
รองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ

นางสาวร่มปรางค์ สวมประคำ
เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ตรวจ